

Kommunikationstjänsten SGSI - utvidgad användarkrets och förtydligande av MSB:s uppdrag

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) anser att:

- MSB:s uppdrag avseende SGSI även bör omfatta att tillhandahålla tjänster.
- Användarkretsen bör formuleras så att den explicit omfattar:
 - Kommunalförbund
 - Aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet
- Staten bör ta ett finansiellt ansvar för kommunernas och regionernas kostnader för anslutning och abonnemang för SGSI, då dessa är hänförliga till arbetet med civilt försvar.
- MSB bör hjälpa aktörerna med att klargöra relationen mellan de olika lösningarna för säkra kommunikationer, och vad de bör användas till för olika ändamål.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

3.3 Det finns ett behov av att tydliggöra MSB:s uppdrag att tillhandahålla SGSI

Promemorian anger att det bör införas en ny bestämmelse i MSB:s instruktion som klargör myndighetens uppdrag att förvalta, utveckla och tillhandahålla SGSI. SKR tillstyrker detta. Kommuner och regioner kommer dock inte att ha någon nytta av SGSI om det inte finns tjänster att använda. Instruktionen bör därför även omfatta att MSB ska tillhandahålla tjänster i SGSI.

3.4 Det finns ett behov av att ange och utvidga användarkretsen för SGSI

SKR tillstyrker att användarkretsen för SGSI utvidgas. Den föreslagna formuleringen är dock onödigt begränsande:

”Tjänsten ska också tillhandahållas andra aktörer som enligt författning eller genom avtal har ålagts ett särskilt ansvar för beredskap vid olyckor, kriser eller höjd beredskap.”

Nuvarande formulering skulle t.ex. exkludera kommunala VA-bolag som bedriver samhällsviktig verksamhet och som kan ha ett behov av att kommunicera på ett säkert sätt, men som inte nödvändigtvis har ålagts ett särskilt ansvar för beredskap vid olyckor, kriser eller höjd beredskap. En mer inkluderande formulering som även omfattar aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet vore därför önskvärd.

I promemorian hänvisas upprepade gånger till att den vidgade användarkretsen skulle möjliggöra kommunikation mellan Polismyndigheten och räddningstjänst. Kommunal räddningstjänst är som bekant en kommunal verksamhet och torde därmed ingå i den befintliga användarkretsen. Skrivningarna i promemorian skulle dock kunna tolkas som att kommunalförbund inte ingår i kretsen. För att undanröja frågetecken om detta bör det tydliggöras att även kommunalförbund ingår i användarkretsen. Det bör noteras att såväl kommuner som regioner kan bilda kommunalförbund. Det finns t.ex. kommunalförbund för såväl ambulanshelikoptrar som ambulansflygplan som kan behöva tillgång till SGSI.

5 Konsekvenser

I konsekvensbeskrivningen anges att SGSI ska finansieras via avgifter. Dessa avgifter är idag så pass höga för såväl anslutning som abonnemang att de flesta kommunerna inte kommer att ansluta sig till SGSI. Vidare finns det inte en transparent prislista för SGSI.

Idag saknas säkra kommunikationer som medger en effektiv samverkan mellan aktörer inom krisberedskap och civilt försvar. Säkra kommunikationer är en förutsättning för att arbetat med civilt försvar ska kunna utvecklas. Om regeringen anser att kommuner och regioner ska bedriva ett aktivt arbete med civilt försvar måste förutsättningar för detta skapas. Här finns två huvudsakliga vägar. Den ena är att staten reglerar att det ska vara obligatoriskt för kommuner och regioner att ha tillgång till SGSI, och att staten också finansierar detta. Den andra vägen är att den statliga ersättningen för arbetet med civilt försvar höjs för att möjliggöra anslutning och abonnemang för SGSI. Idag har en mediankommun om 16 000 innevånare 200 000 kr i ersättning för arbetet med civilt försvar. En anslutning till SGSI skulle kunna innebära att stora delar av denna summa konsumerades. Vidare måste det tydliggöras att kommuner och regioner ska få använda den statliga ersättningen för civilt försvar för anslutnings- och abonnemangskostnader för SGSI. Det behövs också en transparent prislista.

Vad ska SGSI användas till?

Det är idag svårt för många att orientera sig i de olika infrastrukturer och tjänster som finns avseende säkra kommunikationer. Kommuner och regioner erbjuds idag att få tillgång till kryptolösningen Signe. En annan tjänst är Kurir. Planering pågår också för Rakel G2. Till detta kommer Säker digital kommunikation (SDK).

MSB bör hjälpa aktörerna med att klargöra relationen mellan de olika lösningarna och vad de bör användas till för olika ändamål.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Gunilla Glasare